

En etterutdanning å leve med

Jeg har stukket meg fram de siste årene ettersom det er den eneste måten jeg får benytte min demokratiske mulighet til å få til hva jeg anser som forbedringer av egne og andre kollegers arbeidshverdag.

Jeg er ikke helt sikker på om NTF lever opp til medlemmenes forventninger på ulike områder. Mitt engasjement mot Norsk Helsenett-monopolet har ført til veldig mange støtteerklæringer fra den menige soldat som ellers ikke ser verdien av å ytre seg i det offentlige rom. Svært mange av denne støtten inneholder også momenter om at de føler seg sviktet av NTF.

Jeg har også ytret meg om «medlemsfordeler» som kan se ut til å være en misvisende benevnelse. Videre om interkollegiale forhold der det ikke var noe hjelp å hente fra NTFs side. I samme hjertesukk nevnte jeg kursvirksomheten (1).

NTF ønsker å innføre en obligatorisk etterutdanning som mer er satt opp som et beregnet timetall enn viktigheten av innholdet.

Jeg ønsker å nå fram til både lærevillige og dem som ikke er like bevisste på nødvendigheten av å evaluere sine kunnskaper og teknikker. Oppnår man det ved å holde kurs som er en maraton i presentasjon av grafer og diagrammer? Er ikke tannleger en såpass mangfoldig gruppe, slik at et todagers kurs i traumatologi har begrenset verdi for en som ikke ser stort mer enn cuspe- og fyllingsfrakturer? Min påstand er at mange tannlegers største utbytte av slike kurs, er å treffe andre kolleger, samt å kunne innkassere 15 timers etterutdanningspoeng. Selvfølgelig er emnet hyperaktuelt for behandling av det frie klientellet, så jeg mener selvfølgelig at vi må ha slike kurs.

Jeg går ut fra at fagnemnda har en oversikt over hvor hyppig tannleger frekventerer kursene som arrangeres

årlig. Enkelte går på alle tilgjengelige kurs, mens andre trekker ned rullegardinene for det faglige når de går ut av klinikken. Trolig vil vi se en variant av Gauss'ske kurver – mer eller mindre eksentrisk, men tross alt med kraftige interessenmotsetninger på hver side av skalaen. I min lokalforening klarte årets viktigste begivenhet – julekurset – å mønstre rundt 25prosent av medlemsmassen. Er dette tall fagnemnda er fornøyd med? Hvor stor andel av tannlegemassen deltar på Landsmøtet? Hvor stor er spredningen av deltagerne? Hva lærer de som *ikke* er tilstede? (En digresjon: Hvorfor er det nødvendig for NTF å purre opp *mange* kolleger som ikke har meldt seg inn i NPE? Er dette medlemmenes, NPEs eller NTFs skyld?)

Er det norske/nordiske fagmiljøet stort nok til å holde tannlegemassen oppdatert? Klarer man konsekvent å arrangere produktnøytrale kurs? Er dette i det hele tatt ønskelig?

Mitt utgangspunkt er at jeg skal *glede* meg til å gå på et kurs, og gå fra kurset med forventninger som minst ble innfridd. Det er ikke mange ganger jeg har opplevd dette i Norge de siste årene. Vi har et årlig informasjonsmøte i lokalforeningen der nåværende HELFOs krumspring skal fremlegges. Etter min mening deltar de fleste her som en dyd av nødvendighet, men likevel vil jeg påstå at mange norske pasienter ikke får den trygderesursen de har krav på (dette kan bero på kompleksiteten av regelverket, men også likegyldighet og uvitenhet fra tannlegens side).

Jeg har tatt opp med enkelte forelesere for eksempel problemet med oral patologi. Skal man gi tannlegen enkle hjelpemidler som kan avsløre alvorlige lidelser på et tidlig tidspunkt, eller skal vi holde på den tradisjonelle metoden som inkluderer biopsi. En interessant vinkling for meg er hvor mange biop-

sier som i det hele tatt sendes inn fra landets tannleger årlig. Det er et trehundretalls tilfeller hvert år av oral malign cancer som er nødvendig å diagnostisere tidlig for å bedre prognosen. Dersom tannlegen kan foreta en skrapetest av overflaten av en lesjon med et spesifikt produkt, istedenfor å være usikker på hvor mye som skal fjernes ved en biopsi, eller der man i det hele tatt mangler utstyr til å ta biopsier, hvordan kan man da forvente at pasientens beste ivaretas? Foreleseren har lært fra seg det som er lege artis, men spørsmålet er om lærdommen videreføres i klinikken, og bidrar til å redde menneskeliv.

Tannlegen må instrueres i de teknikkene som benyttes i det daglige, og da er det viktig å kunne beskrive en teknikk med utstyr og materialer som fungerer best mulig sammen med denne teknikken. Dette er et utgangspunkt for de kursene jeg selv arrangerer, og finner det urettferdig at tannlegen ikke skal honoreres for å annamme seg denne kunnskapen. Jeg vil påstå at mer enn halvparten av privatpraktiserende tannleger innhenter sin informasjon fra selgere med henblikk på valg av produkter og hvordan disse skal brukes.

Jeg lever i en verden der kolleger ikke har suturer på klinikkene, og ringer til nabokolleger for å låne dette. Jeg ser tannleger som autoklaverer matrisebånd som ikke er rustfrie samt engangsskalpeller, og får odeleggende rustavleiringer inni autoklavene. Jeg hører om tannleger som bruker herdelamper med lysledere som er sprukket, og ikke har mulighet til å herde komposittfyllinger mer enn en liten brøkdel av det som er nødvendig. Jeg hører om norske forelesere som hevder at piezo-scalere er det eneste som bør brukes i ultralyds periobehandling. Jeg hører om tannteknikere som kasserer 90 prosent av voksbitt som tas av norske tannleger.

Vil norske tannleger strammes opp ved å innfri et timekrav for etterutdanning? Jeg mener nei slik forholdene er i dag.

Jeg finner liten verdi av å delta på NTFs landsmøter når jeg kan være med på et tannlegeparadis på jord som en amerikansk kongress à la Greater New York Dental Meeting eller Chicago Midwinter Meeting er.

Kanskje vi snakkes der?

*Reinert Amundsen
post@gladesmil.no*

Referanser

1. Nor Tannlegeforen Tid. 2010; 120: 85.
Reinert Amundsen: Trenger vi NTF?

Kommentar til innlegg fra Reinert Amundsen:

Om etterutdanning

NTFs representantskap vedtok i 2009 å innføre obligatorisk etterutdanning. Som en følge av dette vedtaket ble det opprettet en prosjektgruppe som skal utrede omfanget av og innholdet i den obligatoriske etterutdanningen. Både den nylig gjennomførte medlemsundersøkelsen og diskusjoner i NTFs ulike organer og utvalg har gitt gruppen viktige momenter å ta med i sine vurderinger. Prosjektgruppen tar også gjerne imot konstruktive innspill og synspunkter omkring temaet fra NTFs medlemmer. Utredningsarbeidet går nå mot sluttfasen, prosjektgruppen legger fram sin rapport for hovedstyret i januar 2011.

Dersom noen har konstruktive idéer de gjerne vil formidle til prosjektgruppen bør de derfor være raske med å oversende dem. Representantskapet i 2011 skal behandle saken og fastsette den endelige utformingen av obligatorisk etterutdanning for NTFs medlemmer.

*Inger-Johanne Nyland
Leder NTFs fagnemnd og medlem av
prosjektgruppen for obligatorisk
etterutdanning
Inger-johanne@tsmg.no*